

'BİZ HALKIZ!'

Azaz'ı ele geçiren muhalifler, "Suriye Cumhurbaşkanı Müslüman değil. Biz evet, oruç tutuyoruz, namaz kılıyoruz ve Müslümanız. Ama el-Kaide değiliz. Biz halkız" dedi

Suriye'de muhaliflerin eline geçen Azaz ve sınır bölgelerinden izlenimlerimi dünkü Milliyet'te aktardıktan sonra, okurlardan çok soru geldi. "Muhalifler İslamcı mı?", "Neden başını örttün?", "PKK sınırı kontrol mu ediyor?" İşte bu soruların yanıtı:

MUHALİFLER KİM?

Özgür Suriye Ordusu, rejime karşı silahını kapam bağımsız birliklerden oluşuyor.

Aralarında sıradan insanlar da var, İslamcılar da. Her bölgedeki grup kendine ayrı bir isim vermiş, hatta ayrı logo yapmışlar. Örneğin bizim bütün gün birlikte olduğumuz ve 70 bin nüfuslu Azaz'ı alan grubun ismi Katibin Amr bin Alf'ti. İlk başta çoğunluğu göstericiymiş; ölümler artınca zamanla silaha sarılıp gerilla savaşına başlamış, kendi içlerinde bir emir-komuta yapısı kurmuşlar. Diđer birliklerle aralarındaki ilişkiyi sorduğumda, "Aramızda iletişim var. Mesela Halep ya da Humus'takilerin silah ya da başka ihtiyacı olursa yardım ediyoruz" dediler. Ancak farklı gruplar arasında hiyerarşik ilişki yok.

MUHALİFLER İSLAMCI MI?

Muhalifler çoğunlukla Sünni ve başlarındaki sakallı, elimi sıkmayan komutanın İslamcı olduğuna şüphe yok. Ama şaşırmadım; orası zaten muhafazakar bir bölge. Hepsini oruçlu, bir bölümü elimi sıkmadı, yanlarına giderken benden başımı örtmemi istediler. Ancak çoğu, o yöredeki sıradan insanlar. Azaz'ı alan genç Abu Sacit, Halep Üniversitesi'nde bilgisayar bölümünde. Bir üstündeki komutan terzi. Aralarında ordudan kaçan askerler, doktorlar, öğrenciler var. Elinde kalaşnikof, iftar vakti Halep'ten gelen bir başka muhalif, savaştan önce 'tornacı' olduğunu söyledi. Abu Sacit "Esad düştükten sonra Suriye'de başı açık kadımlara yer var mı?" diye sorduğumda "Evet tabii ki. O herkesin kendi kararı. Ama başın açık olursa bir Müslüman olarak bana düşen, senin yüzüne bakmadan konuşmak" dedi. Dünyanın her yerinde savaşta dini duygular öne çıkar. Abu Sacit, hükümet güçlerinin 'Duygu ve inancı olmadığına' ve 'Allah'ın kendi yanlarında olduğuna' inanıyor.

Esad'ın askerlerini püskürterek Azaz'ın kontrolünü ele geçiren muhaliflerin çoğu Sünni.

EL KAİDE VAR MI?

Abu Sacit, aralarında El-Kaide'ciler olup olmadığını sorduğumda "Suriye Cumhurbaşkanı Müslüman değil. Biz evet, oruç tutuyoruz, namaz kılıyoruz ve Müslümanız. Ama el-Kaide değiliz. Biz halkız" dedi. Muhalifler arasında İslamcı eğilim olsa da, ben El-Kaide'nin

varlığına yönelik bir bulguya rastlamadım. Ancak son dönemde, sayıları az da olsa, Bosna, Libya, Kuveyt gibi farklı yerlerden gelen ve kendilerini ‘mücahit’ olarak tanımlayan unsurlar var. ÖSO tepe yapısı, yabancı unsurlara çok sıcak bakmasa da, bazı bölgelerde ‘yabancı’ milislerin varlığı, muhaliflerin ‘patlayıcı yapımı’ gibi konularda aşama kaydetmesine imkan vermiş.

TÜRKİYE SİLAH VERİYOR MU?

Muhaliflerde umduğum kadar ‘ileri’ silahlar yok. Hepsinin elinde Kalaşnikof var. El bombası dışında, RPG ve 2 adet Dshk (Doçka, Rus yapımı ağır makineli tüfek) sahibi olduklarını söylediler. Ayrıca ordu birliklerinden elde ettikleri silahlar da var. Azaz’da en az 12 tane imha edilmiş tank gördük. Tankları patlayıcı ya da tanksavarla yok edebiliyorlar. Hatta bir tankı ele geçirip üslerine getirmişler; üzerindeki battaniyeleri çekip gururla poz verdiler. (Muhalifler, tanklarla ilgili kanımı donduran bir iddiada bulundu. Tankı süren askerlerin çoğu Sünni. Sünniler savaşmaz ya da karşı tarafa geçer diye korkan ordunun sürücüleri tankın koltuğuna bağladığını, bu subayların kaçamadan tankın içinde can verdiğini iddia ettiler.) Ancak muhalifler helikopterlere karşı çaresizler. Peki Türkiye? İzlenimim Türkiye’nin silah vermekten ziyade, silah geçişine izin verdiği yolunda. Muhalifler, ellerindeki silahları yeterli bulmuyor ve Türkiye’nin de SAM gibi daha sofistike silahların sınırdan geçmesine izin vermediğini söylüyorlar.

PKK SINIRA HÂKİM Mİ?

Bir noktada PKK’nın Suriye kolu olan PYD milisleriyle karşılaşıyoruz. Afrin, Kamışlı, Derik gibi PYD’nin hâkim olduğu bölgeler var. Ama bu bölgeler arasında Azaz gibi Arapların yaşadığı ya da Arap aşiretlerinin olduğu bölgeler de var. Kısa gözlemim, PYD’lilerin daha donanımlı, daha disiplinli, daha profesyonel olduğu yolunda. (Gördüğüm grubun komutanı kadındı, gençler daha eğitilmiş gibiydi, aralarında Fransızca konuşan bir PYD’li vardı) Beyaz Türkler için bir anlam ifade ediyor mu bilemiyorum ama PYD bölgeleri gözle görünür biçimde daha ‘laik’.

‘HALK’ NE DİYOR?

Tereddüt yok. Azaz sınır köyleri ve kamptaki izlenimim, halk bu noktada rejimden yaka silkiyor. Geçen yıl bu zaman gösterilere ateş açılması, insanların tutuklanması ve sonra şiddetin kademeli olarak artması, insanları Özgür Suriye Ordusu’na itmiş. Sokaktaki çocuğa büyüyünce ne olmak istediğini sorduğunuzda, “Jeyş-i Hür” (Özgür Ordu) diyor. Savaş istemiyorlar, bir an önce Esad gitsin bu olaylar bitsin istiyorlar.

ESAD DÜŞECEK Mİ?

Belirleyici olan, Halep. Rejim bu noktadan sonra Halep’i kaybetmemek için savaş uçakları dahil elindeki tüm imkanları kullanmaya hazır. Uçak ve helikopter, rejime hava avantajı veriyor; muhalifler savaş uçaklarına karşı çaresiz. Muhalifler, dünyanın kendilerine sırtını çevirdiğini düşünüyor. Halep’te 4 bölgeyi kontrol ettiklerini söylüyorlar. Kentte çatışmalar devam ediyor. Halep düşerse, rejimin günleri gerçekten sayılı olur. Ama Halep ‘meydan muharebesi’, uzun, acılı ve çok yıkıcı olacak gibi gözüküyor.

[KAMIŞLI’DA DEVLETİN SADECE ADI KALMIS!](#)

